

ห้องสมุดกลางวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

250747

เอกสารของบุคลากรและบุคลากรชั่วคราวที่ได้รับอนุญาตให้เข้าชม

ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เอกสาร บันทึก

เอกสารของบุคลากรและบุคลากรชั่วคราว
ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บันทึก

เอกสารของบุคลากรและบุคลากรชั่วคราว

บันทึก 250747

b00255868

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

การออกแบบส่วนผสมและการศึกษาผลกระบวนการต่อสิ่งแวดล้อม
ของมอร์tar์ชดเชยการหาดตัว

ภัณฑิรา ชนะชนกุ

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบันทึกวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

บันทึกวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คุณภาพันธ์ 2555

การออกแบบส่วนผสมและการศึกษาผลกระบวนการต่อสิ่งแวดล้อม ของมอร์ตาร์ชดเชยการหดตัว

กัณฑิรา ชนะชนกุ

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาชีวกรรมโยธา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยานนท์ ธรรมภิญโญ

อาจารย์ ดร. ปิติวัฒน์ วัฒนชัย

กรรมการ

อาจารย์ ดร. ปิติวัฒน์ วัฒนชัย

กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศรินทร์ พิมรักษยา

กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร. สมเน็ก ตั้งเติมสิริกุล

17 กุมภาพันธ์ 2555

©ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. ปิติวัฒน์ วัฒนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ให้ความรู้ คำแนะนำ แนวทางในการทำวิจัย และสนับสนุนการทำวิจัยมาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชยานนท์ ธรรมกิจ โภุ ที่ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำ และมอบความเมตตาให้กับผู้เขียน จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกศรินทร์ พิมรักษยา สำหรับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในด้านข้อมูลเชิงคณิตที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ รวมถึงกรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สมนึก ตั้งเติมสิริกุล ที่กรุณารับเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำ รวมถึงความเมตตาแก่ผู้เขียน ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และบริษัท พิบูลย์คอนกรีต จำกัด ที่ให้การสนับสนุนงานวิจัยนี้ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาควิชาศัลยกรรม โรงพยาบาลทุกท่าน ที่เคยช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ด้านเอกสารและการดำเนินเรื่องเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคุณทศพล พัฒนเรืองกุล คุณบัญชา จิเวเดช พี่ลิว พี่กัง พี่กิต และเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจปรึกษาที่ดี และความช่วยเหลือในการทำการทดลองและทำการทดสอบที่มีให้กับผู้เขียนตลอดมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณ คุณพ่อ วิลาศ ชนะชนกุ และคุณแม่ สุนันทา ชนะชนกุ ที่รักยิ่ง ผู้ซึ่งเป็นทั้งกำลังใจ แรงผลักดัน และคอยให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านแก่ผู้เขียนมาโดยตลอด

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การออกแบบส่วนผสมและการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
ของมอร์ตาร์ชดเชยการหดตัว

ผู้เขียน

นางสาวกัณฑิรา ชนะชนกุ

บริษัทฯ

วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมโยธา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร.ปิติวัฒน์ วัฒนชัย

บทคัดย่อ

250747

ในปัจจุบันปัญหาในด้านการหดตัวและการคืนตัวอย่างต่อเนื่องของคอนกรีตเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลให้โครงสร้างของคอนกรีตเกิดความเสียหายเป็นอย่างมากทั้งในด้านกำลังและการแตกร้าวของโครงสร้าง โดยการแตกร้าวส่วนใหญ่นั้นจะเกิดจากการหดตัวเนื่องจากการสูญเสียน้ำ ก่อให้เกิดการแตกร้าวภายในขึ้น ดังนั้นการควบคุมการแตกร้าวดังกล่าวสามารถทำได้โดยการใช้สารผสมเพิ่มการขยายตัวของซีเมนต์ซึ่งจะทำให้เกิดการขยายตัวที่สามารถชดเชยการหดตัวที่เกิดขึ้น เพื่อเพิ่มความแข็งแรงมั่นคงและลดการแตกร้าวให้กับข้อต่อของโครงสร้าง โดยในงานวิจัยนี้ได้ใช้ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ชนิดที่ 3 เถ้าloyแม่เมะที่ร้อยละ 0, 15, 25 และ 35 สารเคมีผสมเพิ่มที่ร้อยละ 4, 8 และ 12 และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละ 0, 5, 10 และ 15 แล้วนำไปทำการทดสอบหาค่าการไหล ค่าระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นและระยะเวลาการก่อตัวสุดท้าย ค่ากำลังอัดและความเครียดที่อายุ 1, 3, 7, 14 และ 28 วัน เพื่อผสมให้ได้ส่วนผสมที่เหมาะสมแก่การนำไปใช้งาน และนำไปทำการทดสอบหาองค์ประกอบของผลึก โดยวิธีการเลี้ยงเบนของรังสีเอกซ์ และผลการทดสอบหาโครงสร้างผลึกภายใน โดยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กtronแบบส่อง粒光 และศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของซีเมนต์ชดเชยการหดตัวเทียบกับปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ปกติ

ผลการวิจัยพบว่า ในการทดสอบการไหลของมอร์ตาร์ชดเชยการหดตัว พนว่า เมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวเพิ่มขึ้น การไหลจะไหลได้ลดลง แต่สามารถปรับปรุงคุณสมบัติได้โดยการใส่ถ้าถอยเพิ่มขึ้นในส่วนผสม เพราะถ้าถอยมีลักษณะผลึกเป็นทรงกลม จะไปขัดเม็ดปูนที่มีขนาดใหญ่

250747

กว่าไห้ไหลได้ดียิ่งขึ้น และใส่สารพสมเพิ่มประเภท F เพิ่มขึ้นจะช่วยให้การไห้ไหลได้ดีขึ้น ในการทดสอบระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นและสุดท้ายของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว พบว่า เมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวเพิ่มขึ้น ระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นและสุดท้ายจะก่อตัวได้เร็วขึ้น แต่เมื่อใส่ถ้าลอยและสารพสมเพิ่มประเภท F เพิ่มขึ้น จะช่วยให้ระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นและสุดท้ายก่อตัวได้นานขึ้น ในการทดสอบกำลังอัดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว พบว่า เมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวเพิ่มขึ้น กำลังอัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเนื่องจากเออททริงไกค์ที่เกิดจากปฏิกิริยาไฮเดรชั่นของแคลเซียมซัลโฟลูมิเนต และเมื่อใส่ถ้าลอยเพิ่มขึ้น กำลังอัดมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรกเนื่องจากปฏิกิริยาปอซโซลานิก ทำให้พัฒนากำลังอัดในระยะยาว การวิจัยพบว่าปริมาณสารเพิ่มการขยายตัวที่เหมาะสมด้านกำลัง คือ ร้อยละ 15 ของซีเมนต์ และปริมาณถ้าลอยที่เหมาะสมด้านกำลังและความสามารถในการทำงานได้ คือ ร้อยละ 15 ของการทดสอบเทนซีเมนต์ ในการทดสอบความเครียดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว พบว่า เมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวเพิ่มขึ้น ความเครียดมีแนวโน้มขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากพลีกเออททริงไกค์ที่เกิดขึ้นจากปฏิกิริยาไฮเดรชั่นของแคลเซียมซัลโฟลูมิเนต และเมื่อใส่ถ้าลอยเพิ่มขึ้นค่าการขยายตัวมีแนวโน้มมากขึ้นเมื่อใส่สารพสมเพิ่มประเภท F หากว่า การวิจัยพบว่าปริมาณสารเพิ่มการขยายตัวที่เหมาะสมด้านความเครียด คือ ร้อยละ 15 ของซีเมนต์ และปริมาณถ้าลอยที่เหมาะสมด้านความเครียด คือ ร้อยละ 15 ของการทดสอบซีเมนต์ จากการทดสอบ XRD และ SEM สามารถอธิบายถึงผลการทดสอบต่างๆ ได้ ซึ่งจากการเมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวเพิ่มขึ้น และอายุวันมากขึ้น พลีกเออททริงไกค์ที่มีรูปร่างพลีกคล้ายเข็ม เรียว ยาวจะเกิดในปริมาณมากขึ้น และไปเติมเต็มในช่องว่างทำให้เพสต์แน่นขึ้น กำลังอัดจึงเพิ่มขึ้น นอกจากนี้พลีกเออททริงไกค์ที่มีขนาดใหญ่ขึ้นจะผลักดันอนุภาคต่างๆ ในเพสต์ให้เกิดการขยายตัวของอนุภาค ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของมอร์ต้าร์ได้ และจากการศึกษาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมพบว่า เมื่อใส่สารเพิ่มการขยายตัวลงในปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์จะช่วยลดก้าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้จริงเมื่อเทียบกับปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ปกติ โดยการผลิตสารเพิ่มการขยายตัวจะทำให้อุณหภูมิต่ำกว่าปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ปกติ ทำให้ลดปริมาณเชื้อเพลิง ลดพลังงานความร้อน และต้องการพลังงานการบดอัดน้อยกว่า ทำให้ปล่อยก้าซคาร์บอนไดออกไซด์ได้น้อยกว่าการผลิตปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ปกติ

Thesis Title Mix Design and Study on Environmental Effect
of Shrinkage - compensating Mortar

Author Miss Phanthira Chanachompu

Degree Master of Engineering (Civil Engineering)

Thesis Advisor Lect.Dr. Pitiwat Wattanachai

Abstract

250747

In this recent time, problems about shrinkage and continuing creep of concrete become the main cause of the destruction of concrete's structure; in both strength and the structure's crack. Most of the cracks are caused by shrinkage from loosing water—causes the internal crack. Thus, to control the crack, it can be done by using expansive agent of cement. Using expansive agent of cement will lead to the expansion that can replace the happened shrinkage—to strengthen and reduce the crack in the joints of the structure. In this research, the 3rd type of Portland cement, Fly ash from Mae Moh 0, 15, 25 and 35 percent, chemical mixture 4, 8 and 12 percent, and expansive agent 0, 5, 10 and 15 percent are used to test for finding value of the flow, initial and final setting time, compressive strength and strain at 1, 3, 7, 14 and 28 days. It is for having the suitable component in use. Then, the components are tested to find the composition of ettringite by using X-Ray Diffraction (XRD), founded result of the internal ettringite's structure by using Scanning Electron Microscope (SEM). Finally, the effect on Environment of shrinkage compensating mortar comparing to normal Portland cement are studied. The research finds from the test of shrinkage compensating mortar's flowage that when add more expansive agent, the flowage decrease. However, the quality can be improved by adding more fly ash. It is because circular shape of fly ash's ettringite will rub the bigger cement grains to have a better flow. Not only improved by adding fly ash, but adding superplasticizer also helps improving the flow. According to the test of initial and final setting time of Shrinkage Compensating Mortar, it is

found that the speed of initial and final setting will increase after adding more expansive agent. Nevertheless, adding fly ash mixed with superplasticizer helps initial and final setting last longer. In according to the test of compressive strength of Shrinkage Compensating Mortar, it is proved that when adding more expansive agent, the compressive strength tends to increase because of ettringite created by the hydration of calcium sulfoaluminate. What is more, when adding more fly ash, compressive strength tends to fall at first as a result of pozzolanic reaction—leads to long term development of compressive strength. Furthermore, this research finds that the amount of expansive agent that suitable for strength is 15 percent of cement and the suitable amount of fly ash for strength and working ability is 15 percent of cement's replacement. According to the test of the strain of the Shrinkage compensating Mortar, it is found that, adding more expansive agent, strain tends to have more expansion. The strain's expansion results from ettringite created by hydration of calcium sulfoaluminate. Besides, adding more fly ash, the expansion tends to increase when adding more superplasticizer. The research finding shows that the amount of expansive agent suitable for strain is 15 percent of cement. The amount of fly ash suitable for strain is 15 percent of cement's compensation. The XRD and SEM tests can explain all of the results; adding more expansive agent and having more time create more amount of ettringite shaped long-thin like needle. The ettringite will fill the gap and make the paste tighter—compressive strength increase. What is more, ettringite that gets bigger will push the particles in the paste to create the expansion of particles. This will lead to the expansion of Mortar. The effect on environment of shrinkage compensating mortar, it can be analysed that adding expansive agent into Portland cement can really help reduce carbon dioxide when compare to normal Portland cement. For producing process, expansive agent is proceed in temperature lower than Portland cement's normal temperature. It will reduce fuel, heat, and lessen the need of compressed power—reduce carbon dioxide when compare to the production of normal Portland cement.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บพคดย่อภาษาไทย	๑
บพคดย่อภาษาอังกฤษ	๒
สารบัญ	๓
สารบัญตาราง	๔
สารบัญภาพ	๕
บทที่ 1 บทนำ	๑
1.1 บทนำและที่มาของปัญหา	๑
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
1.3 ขอบเขตการศึกษา	๒
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	๓
1.5 สรุปสาระสำคัญจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๓
บทที่ 2 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	๑๓
2.1 ส่วนประกอบทางเคมีของชีเมนต์	๑๓
2.2 การหดตัวของชีเมนต์ปอร์ตแลนด์	๑๙
2.3 ชีเมนต์ที่สามารถขยายตัวได้	๒๓
2.4 ทฤษฎีการขยายตัวของชีเมนต์	๒๔
2.5 คอนกรีตซดเชยการหดตัว	๒๘
2.6 เถ้าloy	๓๓
2.7 สารเคมีผสมเพิ่ม	๓๗
2.8 การประเมินผลกระบวนการสิ่งแวดล้อมและพัฒนาของชีเมนต์ซดเชยการหดตัว	๔๐
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	๔๒
3.1 การหาส่วนผสมที่เหมาะสมของชีเมนต์ซดเชยการหดตัว	๔๒
3.2 การศึกษาองค์ประกอบของผลึก โดยวิธีการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์	๔๖
3.3 การศึกษาโครงสร้างผลึกภายใน โดยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องグラด	๔๘
3.4 การตั้งชื่อตัวอย่าง	๔๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.5 จำนวนชิ้นตัวอย่าง	
บทที่ 4 ผลงานวิจัย	52
4.1 ผลการทดสอบการไหลดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	52
4.2 ผลการทดสอบระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้น และสุดท้ายของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	52
4.3 ผลการทดสอบกำลังอัดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	54
4.4 ผลการทดสอบค่าความเครียดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	69
บทที่ 5 วิเคราะห์ผลการวิจัย	90
5.1 ผลการทดสอบการไหลดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	93
5.2 ผลการทดสอบระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้น และสุดท้าย ของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	94
5.3 ผลการทดสอบกำลังอัดของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	96
5.4 ผลการทดสอบค่าความเครียดการขยายตัวของมอร์ต้าร์ชดเชยการหดตัว	96
5.5 สมการที่ใช้ในการคำนวณ	103
5.6 ผลการทดสอบหาองค์ประกอบของผลึก โดยวิธีการเลี้ยวเบนของรังสีเอกซ์ และการทดสอบหาโครงสร้างผลึกภายใน โดยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน แบบส่องgraphic	106
5.7 การประเมินผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและพลังงานของชีเมนต์ชดเชยการหดตัว	107
บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	121
6.1 สรุปผลการวิจัย	121
6.2 ข้อเสนอแนะ	123
บรรณานุกรม	124

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	127
ภาคผนวก ก ข้อมูลคุณสมบัติวัสดุ	128
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์สมการทำนายค่ากำลังอัดและค่าความเครียดการขยายตัว	137
ภาคผนวก ค การคำนวณผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและพลังงาน	151
ประวัติผู้เขียน	153

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 ตารางแสดงการเปรียบเทียบระหว่างปูนเม็ดปอร์ตแลนด์กับปูนเม็ดซัลฟอลูมิเนต	12
2.1 ตารางแสดงข้อกำหนดทางกายของถ้วยอยตามมาตรฐาน ASTM C618-97	35
2.2 ตารางแสดงข้อกำหนดทางค้านเคมีของถ้วยอยตามมาตรฐาน ASTM C618-93	36
5.1 ตารางแสดงส่วนผสมที่ดีที่สุด 10 ส่วนผสมจากการทดสอบ	106
ก-1 ตารางคุณสมบัติของปูนซีเมนต์ชนิดที่ 3 – ตราช้าง	129
ก-2 ตารางแสดงคุณสมบัติของสารผสมเพิ่มที่ใช้ทดสอบ	129
ก-3 ตารางแสดงคุณสมบัติของสารเพิ่มการขยายตัว	129
ก-4 ตารางแสดงคุณสมบัติของถ้วยอย	129
ก-5 ตารางแสดงสัดส่วนส่วนผสมของมอร์ตาร์ชุดเชยการหดตัว	130
ค-1 ตารางแสดงขั้นตอนการคำนวณปริมาณการรับอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมจากการผลิต จากการผลิตปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ปกติ	152
ค-2 ตารางแสดงขั้นตอนการคำนวณปริมาณการรับอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมจากการผลิต จากการผลิตสารเพิ่มการขยายตัว	152

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
1.1 กราฟแสดงการพัฒนากำลังอัดของคอนกรีตชดเชยการหดตัว	4
1.2 กราฟแสดงการหดตัวของคอนกรีตชดเชยการหดตัว	4
1.3 กราฟแสดงค่ากำลังอัดของส่วนผสมต่างๆ สัมพันธ์กับเวลาที่อยู่ในสภาพไม่บ่มน้ำ	6
1.4 กราฟแสดงค่ากำลังอัดของส่วนผสมต่างๆ สัมพันธ์กับเวลาที่อยู่ในสภาพในน้ำ และบ่มในที่แห้ง	7
1.5 กราฟแสดงค่าการหดตัวแบบแท้ของส่วนผสมต่างๆ ที่มีถ้าลองผสานอยู่	7
1.6 กราฟแสดงค่าการยึดหดตัวของส่วนผสมที่ไม่ใส่ถ้าลองและใส่ถ้าลอง	8
1.7 กราฟแสดงค่าการยึดหดตัวของส่วนผสมที่ใส่ถ้าลองและใส่สารเพิ่มการขยายตัว	9
1.8 กราฟแสดงค่าการยึดหดตัวของส่วนผสมที่ใส่ถ้าลองร้อยละ 30 และสารเพิ่มการขยายตัว	9
1.9 กราฟแสดงค่าการยึดหดตัวของส่วนผสมที่ใส่ถ้าลองร้อยละ 20 และสารเพิ่มการขยายตัว	10
2.1 รูปแสดงการพัฒนากำลังของสารประกอบหลักในปูนซีเมนต์	14
2.2 แผนภาพแสดงปฏิกิริยาของแคลเซียมซิลิกेट	15
2.3 ขบวนการหน่วงปฏิกิริยาไไซเดรชั่นของ C_3A	16
2.4 ภาพขยายโมโนซัลเฟต และเอทธิริงไกต์	17
2.5 การหดตัวพลาสติกของซีเมนต์เพสต์มอร์ต้าร์ และคอนกรีต	20
2.6 การระเหยของน้ำในช่องว่างคากีลารี	21
2.7 แรงดึงคากีลารีทำให้คอนกรีตหดตัว	22
2.8 กลไกการเกิดการแตกร้าวจากการยึดรั้งภายใน	22
2.9 กลไกการเกิดการแตกร้าวจากการยึดรั้งภายนอก	22
2.10 รูปร่างผลึกของเอทธิริงไกต์	24
2.11 การขยายตัวของเอทธิริงไกต์	25
2.12 การเปรียบเทียบความยาวที่เปลี่ยนแปลงระหว่างปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์กับซีเมนต์	
ประเภท K	29

สารบัญภาค (ต่อ)

รูป

	หน้า
2.13 ซีเมนต์ประเภท K ต้านการแตกร้าวเนื่องจากการหดตัวแบบแห้ง	29
3.1 แผนผังแสดงขั้นตอนการผลิตซีเมนต์ชุดเชยการหดตัว	45
3.2 รูปแบบ XRD	47
3.3 ตัวอย่างทดสอบ XRD	47
3.4 ส่วนประกอบและการทำงานของ SEM	48
3.5 ภาพถ่ายจากกล้อง SEM	49
3.6 แผนผังแสดงขั้นตอนการศึกษาหาผลลัพธ์ของซีเมนต์ชุดเชยการหดตัว	50
4.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการรีโซลูชั่นฟอสฟอรัตที่ส่วนผสมถ้าลอง และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	53
4.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นกับร้อยละแคลเซียมชัลฟอสฟอรัตที่ส่วนผสมถ้าลอง และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	53
4.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการก่อตัวสุดท้ายกับร้อยละแคลเซียมชัลฟอสฟอรัตที่ส่วนผสมถ้าลอง และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	54
4.4 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังอัดกับถ้าลองร้อยละ 0 ที่ส่วนผสมสารผสมเพิ่มประเภท F และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละต่างๆ ที่ 1 วัน	55
4.5 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังอัดกับถ้าลองร้อยละ 0 ที่ส่วนผสมสารผสมเพิ่มประเภท F และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละต่างๆ ที่ 3 วัน	55
4.6 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังอัดกับถ้าลองร้อยละ 0 ที่ส่วนผสมสารผสมเพิ่มประเภท F และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละต่างๆ ที่ 7 วัน	56
4.7 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังอัดกับถ้าลองร้อยละ 0 ที่ส่วนผสมสารผสมเพิ่มประเภท F และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละต่างๆ ที่ 14 วัน	56
4.8 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างกำลังอัดกับถ้าลองร้อยละ 0 ที่ส่วนผสมสารผสมเพิ่มประเภท F และสารเพิ่มการขยายตัวที่ร้อยละต่างๆ ที่ 28 วัน	57

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารนาญภาพ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
4. รูป	
4.73 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 10 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8	90
4.74 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 15 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8	90
4.75 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 0 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12	91
4.76 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 5 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12	91
4.77 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 10 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12	92
4.78 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับอายุวันต่างๆ ที่ส่วนผสมสารเพิ่มการขยายตัวร้อยละ 15 และสารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12	92
5.1 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่าการไอลกับร้อยละแคลเซียมชัล โฟลูมิเนต ที่ส่วนผสมถ้าลอย และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	93
5.2 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการก่อตัวเริ่มต้นกับร้อยละ แคลเซียมชัล โฟลูมิเนตที่ส่วนผสมถ้าลอย และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	94
5.3 กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการก่อตัวสุดท้ายกับร้อยละ แคลเซียมชัล โฟลูมิเนตที่ส่วนผสมถ้าลอย และสารผสมเพิ่มประเภท F ที่ร้อยละต่างๆ	95
5.4 กราฟกำลังอัตราห่วงถ้าลอยกับสารเพิ่มการขยายตัว ที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 4 ที่อายุวันต่างๆ	97
5.5 กราฟกำลังอัตราห่วงถ้าลอยกับสารเพิ่มการขยายตัว ที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 ที่อายุวันต่างๆ	98
5.6 กราฟกำลังอัตราห่วงถ้าลอยกับสารเพิ่มการขยายตัว ที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 ที่อายุวันต่างๆ	99

สารมาณภาพ (ต่อ)

หัวข้อ	หน้า
5.7 กราฟความเครียดระหว่างถ้าลองกับสารเพิ่มการขยายตัวที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 4 ที่อายุวันต่างๆ	100
5.8 กราฟความเครียดระหว่างถ้าลองกับสารเพิ่มการขยายตัวที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 ที่อายุวันต่างๆ	101
5.9 กราฟความเครียดระหว่างถ้าลองกับสารเพิ่มการขยายตัวที่สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 ที่อายุวันต่างๆ	102
5.10 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร X ในสมการการทำนายค่ากำลังอัด (Y_1)	103
5.11 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปร X ในสมการการทำนายค่าความเครียด (Y_2)	104
5.12 เปรียบเทียบ Peak Intensities ของผลึกเออททริง ไกต์ช่วงมุม 2Theta ประมาณ 29 ที่อายุวันต่างๆ	109
5.13 เปรียบเทียบ Peak Intensities ของผลึกเออททริง ไกต์ช่วงมุม 2Theta ประมาณ 27 ที่อายุวันต่างๆ	110
5.14 เปรียบเทียบ Peak Intensities ของผลึกเออททริง ไกต์ช่วงมุม 2Theta ประมาณ 29 ที่อายุวันต่างๆ	111
5.15 SEM ของถ้าลองร้อยละ 0 สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 5 ที่อายุวันต่างๆ	112
5.16 SEM ของถ้าลองร้อยละ 0 สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 5 ที่อายุวันต่างๆ	113
5.17 SEM ของถ้าลองร้อยละ 15 สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 10 ที่อายุวันต่างๆ	114
5.18 SEM ของถ้าลองร้อยละ 15 สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 10 ที่อายุวันต่างๆ	115
5.19 SEM ของถ้าลองร้อยละ 35 สารผสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 15 ที่อายุวันต่างๆ	116

สารบัญภาพ (ต่อ)

รูป	หน้า
5.20 SEM ของถ้าลอยร้อยละ 25 สารพสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 15 ที่อายุวันต่างๆ	117
5.21 SEM ของถ้าลอยร้อยละ 15 สารพสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 8 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 15 ที่อายุวันต่างๆ	118
5.22 SEM ของถ้าลอยร้อยละ 15 สารพสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 15 ที่อายุวันต่างๆ	119
5.23 SEM ของถ้าลอยร้อยละ 0 สารพสมเพิ่มประเภท F ร้อยละ 12 และแคลเซียมซัลฟอลูมิเนต ร้อยละ 15 ที่อายุวันต่างๆ	120